

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Rehabilitacyjno - Edukacyjnym dla Wyjątkowych Dzieci we Wrocławiu- wersja skrócona

Każde dziecko potrzebuje przyjaznego, przewidywalnego, stałego i konsekwentnego środowiska, aby się rozwijać. Bezpieczeństwo i dobrostan naszych Podopiecznych jest dla nas priorytetem. Nasz Ośrodek potrafi zidentyfikować sytuację stwarzającą ryzyko krzywdzenia Podopiecznych oraz podjąć działanie profilaktyczne oraz interwencyjne. W codziennej pracy Ośrodka realizowane są takie wartości, jak dobro Podopiecznych oraz jego prawo do życia w bezpiecznym i zapewniającym rozwój otoczeniu.

Każdy z Personelu jest odpowiednio przeszkolony i zobowiązany do natychmiastowej i skutecznej reakcji na wszelkie sytuacje wiążące się z krzywdą Podopiecznego. Personel realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Ośrodka oraz w ramach posiadanych kompetencji.

Personel Ośrodka traktuje Podopiecznego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest, by Personel Ośrodka stosował wobec Podopiecznego jakiegokolwiek formy przemocy. Obejmuje to zarówno przemoc fizyczną, przemoc słowną, agresję, przejawy nietolerancji z jakiegokolwiek powodu przede wszystkim ze strony Personelu.

Niniejszy system ochrony Podopiecznego przed krzywdzeniem określają procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu Podopiecznych, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc Podopiecznemu oraz wskazuje odpowiedzialność Personelu Ośrodka za bezpieczeństwo Podopiecznych uczęszczających do Ośrodka.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej Ośrodka. Są szeroko promowane wśród całego Personelu, rodziców i Podopiecznych uczęszczających do Ośrodka zmodyfikowane indywidualnie do potrzeb i możliwości każdego z nich wynikające z jego niepełnosprawności.

Rozdział I

Słowniczek terminów

§ 1

1. Dziecko/młodzież – w wieku od 3 do 25 lat z niepełnosprawnością umysłową w stopniu głębokim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, którym towarzyszy niepełnosprawność umysłowa w stopniu głębokim dalej zwany **Podopiecznym**.
2. Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnym dla Wyjątkowych Dzieci we Wrocławiu dalej zwany **Ośrodkiem**.
3. Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniechanie.
4. Personel – każdy pracownik Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z Podopiecznymi.
5. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji Podopiecznego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
6. Instytucja – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.
7. Dyrektor – osoba (lub podmiot), która w strukturze Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci jest uprawniona do podejmowania decyzji.
8. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
9. Osoba odpowiedzialna za internet to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z internetu przez Podopiecznych na terenie Przedszkola oraz nad bezpieczeństwem Podopiecznych w internecie.
10. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

11. Dane osobowe Podopiecznego to wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.
12. Rejestr – Rejestr Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym dostępny elektronicznie pod adresem: <https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public#/>
13. Rejestr karny – Krajowy Rejestr Karny, dostępny dla osób upoważnionych także elektronicznie pod adresem: <https://www.gov.pl/web/krajowy-rejestr-karny>
14. Niebieska Linia – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia pogotowie telefoniczne dedykowane ofiarom przemocy, tel. 800 120 002, www.niebieskalinia.pl

Rozdział II

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 2

Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci i obejmują cztery obszary:

- 1) Politykę Ochrony Małoletnich, która określa:
 - a) zasady bezpiecznej rekrutacji Personelu do pracy w Ośrodku,
 - b) zasady bezpiecznych relacji Personel – Podopieczny,
 - c) zasady reagowania w Ośrodku na przypadki podejrzenia, że Podopieczny doświadcza krzywdzenia,
 - d) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych Podopiecznego,
 - e) zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych,
- 2) Personel: – obszar, który określa:
 - a) zasady rekrutacji Personelu pracującego z Podopiecznym w Ośrodku, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym o każdym członku Personelu oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskiwania oświadczenia Personelu dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przepływstwa przeciwko wolności

seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego,

b) zasady bezpiecznych relacji Personelu Ośrodka z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania na terenie Ośrodka są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z Podopiecznym,

c) zasady zapewniania Personelowi podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:

- rozpoznawania symptomów krzywdzenia Podopiecznych,
- procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia Podopiecznych,
- odpowiedzialności prawnej pracowników Ośrodka, zobowiązanych do podejmowania interwencji,

d) zasady przygotowania Personelu Ośrodka (pracującego z Podopiecznym i ich rodzicami/opiekunami) do edukowania:

- w miarę możliwości Podopiecznych na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
- rodziców/opiekunów Podopiecznych na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,

e) zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla Podopiecznych i dla rodziców oraz aktywnego ich wykorzystania,

3) Procedury – obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia Podopiecznego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony Personelu Ośrodka, członków rodziny, rówieśników i osób obcych:

a) zasady dysponowania przez Ośrodek danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia), oraz zapewnienia do nich dostępu Personelowi,

4) Monitoring – obszar, który określa:

a) zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji

związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa Podopiecznych,
b) zasady organizowania przez Ośrodek konsultacji z ich rodzicami/opiekunami.

Rozdział III

Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia Podopiecznych – zasady rozpoznawania i reagowania

§ 3

1. Rekrutacja Personelu Ośrodka odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji Personelu. Zasady Rekrutacji stanowią **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
2. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel - Podopieczny i Podopieczny-Podopieczny ustalone w Ośrodku. Zasady stanowią **Załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
3. Każdy członek personelu Ośrodka zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszymi Standardami Ochrony Małoletnich i z dokumentacją wchodzącą w jej skład, a także zobowiązuje się do jej przestrzegania, co potwierdza podpisując oświadczenie zgodnie z **Załącznikiem nr 6.**
4. Personel Ośrodka posiada wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci i zwraca na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
5. Personel Ośrodka monitoruje sytuację i dobrostan Podopiecznego,
6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka Personel Ośrodka podejmuje rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywuje ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział IV

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

§ 4

1. Krzywdzenie Podopiecznych stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.

2. Personel Ośrodka reaguje na każde podejrzenie krzywdzenia Podopiecznego lub naruszenie niniejszych Standardów.
3. W przypadku, gdy członek Personelu jest świadkiem zdarzeń, mających znamiona krzywdzenia Podopiecznego, zobowiązany jest do natychmiastowego podjęcia interwencji mającej na celu ochronę Podopiecznego – zgodnie z zasadami określonymi w niniejszych Standardach.
4. W szczególności członek Personelu, będący świadkiem krzywdzenia:
 - a) natychmiast przerywa czynności mające znamiona krzywdzenia;
 - b) izoluje Podopiecznego od osoby krzywdzącej;
 - c) niezwłocznie udziela Podopiecznemu pomocy (jeżeli wymaga ono takiej pomocy, np. w wypadku ran, stłuczeń czy innych naruszeń ciała) oraz otacza Podopiecznego opieką i wzmacnia jego poczucie bezpieczeństwa;
 - d) informuje Dyrektora Ośrodka i Osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich;
 - e) w porozumieniu z Dyrektorem Ośrodka i Osobą odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich; podejmuje dalsze działania;
 - f) sporządza raport ze zdarzenia w postaci opisanego sytuacji na formularzu zgodnym z **Załącznikiem 3** (Karta Interwencji) i przesyła Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
5. W przypadku, gdy członek Personelu powziął podejrzenie, iż Podopieczny jest krzywdzony lub inny członek Personelu krzywdzi go lub zachowuje się niezgodnie z niniejszymi Standardami, zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania Dyrektora Ośrodka i Osoby Odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, iż członek Personelu krzywdzi Podopiecznego, Dyrektor Ośrodka zobowiązany jest do zawieszenia takiej osoby w obowiązkach i uniemożliwienia jej kontaktu z Podopiecznymi z Ośrodka do czasu wyjaśnienia sprawy.
6. W przypadku potwierdzenia, iż członek Personelu krzywdzi Podopiecznego lub zachowuje się niezgodnie z zasadami opisanymi w niniejszych Standardach, w zależności od okoliczności, skutków i klasyfikacji czynu, Dyrektor Ośrodka może

podjąć jedną lub więcej z poniższych czynności:

- a. przeprowadza z członkiem Personelu rozmowę korygującą, ustala plan naprawczy, bądź rezygnuje ze współpracy w przypadku Personelu, którego nie obowiązują przepisy kodeksu pracy,
- b. udziela kary porządkowej upomnienia bądź nagany;
- c. rozwiązuje umowę na mocy wypowiedzenia lub porozumienia stron;
- d. rozwiązuje umowę bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- e. składa do właściwej terytorialnie prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

7. W przypadku podejrzenia, iż Podopieczny krzywdzony jest poza Ośrodkiem w szczególności zauważenia widocznych obrażeń na ciele Podopiecznego lub widocznych zmian w jego zachowaniu członek Personelu, który powziął takie podejrzenie, informuje Dyrektora Ośrodka i Osobę Odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich:

- a) w przypadku widocznych obrażeń na ciele Podopiecznego odpowiedzialne osoby wskazane w pkt. 7 konsultują to z pielęgniarką,
- b) widocznych zmian w zachowaniu Podopiecznego konsultują z psychologiem lub nauczycielem wiodącym.

Wyznaczone przez Dyrektora Ośrodka wyżej wymienione osoby wypełniają Kartę interwencji stanowiącej Załącznik nr 3 a Dyrektor Ośrodka wzywa opiekunów Podopiecznego, którego krzywdzenia podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu.

8. Plan pomocy Podopiecznemu powinien zawierać wskazania dotyczące:

- a) podjęcia przez Ośrodek działań w celu zapewnienia Podopiecznemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
- b) wsparcia, jakie zaoferuje dziecku Ośrodek,
- c) skierowania Podopiecznego do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 5

1. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Dyrektor Ośrodka powołuje zespół interwencyjny, w skład którego Dyrektor Ośrodka, Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, Nauczyciel Wiodący Grupy i Psycholog.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy Podopiecznemu, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa przedszkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie Podopiecznego Dyrektor Ośrodka jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
4. Zespół, o którym mowa w punkcie 3., wzywa rodziców/opiekunów Podopiecznego na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 6

1. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy małoletniemu wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom przez pedagoga/psychologa.
2. Pedagog/psycholog informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Ośrodka – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji). **Uwaga! Personel Ośrodka uczestniczy w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawniony jest do samodzielnego jej wszczynania.** Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego przez pedagoga/psychologa – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor Ośrodka składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz

„Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 3.

4. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie Podopiecznego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Ośrodek informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów Podopiecznego na piśmie.

§ 7

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji Podopiecznego w Ośrodku.

2. Wszyscy pracownicy Ośrodka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu Podopiecznego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

3. Ośrodek nie udziela żadnych informacji o zaistniałych zdarzeniach mediom lub osobom trzecim tylko udziela wymaganych informacji wyłącznie uprawnionym przedstawicielom organów publicznych (np. policji, prokuraturze, sądom).

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku Podopiecznego i danych osobowych małoletnich

§ 8

1. Ośrodek, uznając prawo Podopiecznego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę jego wizerunku, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku Podopiecznego i danych osobowych Podopiecznego stanowią **Załącznik nr 4** do niniejszych Standardów.

§ 9

1. Pracownikowi Ośrodka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku Podopiecznego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na jego terenie bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego Podopiecznego.

2. W celu uzyskania zgody, o której mowa w punkcie 1, Personel Ośrodka może skontaktować się z opiekunem Podopiecznego, by uzyskać zgodę na nieodpłatne wykorzystanie zarejestrowanego jego wizerunku i określić, w jakim kontekście będzie wykorzystywany, np. że umieszczony zostanie na platformie YouTube w celach promocyjnych lub na stronie internetowej Ośrodka (niniejsza zgoda obejmuje wszelkie formy publikacji, w szczególności plakaty reklamowe, ulotki, drukowane materiały promocyjne, reklamę w gazetach i czasopismach oraz w internecie itp.), lub ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna Podopiecznego – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 10

Upublicznienie przez Personel Ośrodka wizerunku Podopiecznego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego Podopiecznego. **Uwaga! Jeżeli wizerunek Podopiecznego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie jego wizerunku nie jest wymagana.**

Rozdział VI

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w Ośrodku

§ 11

1. Ośrodek, zapewniając Personelowi, który sprawuje opiekę nad Podopiecznym dostęp do internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, uwzględniając stopień ich niepełnosprawności. Ośrodek zabezpieczy bezpieczny dostęp poprzez zainstalowanie i bieżące aktualizowanie oprogramowania zabezpieczającego. Zasady bezpiecznego

korzystania z internetu i mediów elektronicznych stanowią **Załącznik nr 5** do niniejszych Standardów.

2. Na terenie Ośrodka dostęp Podopiecznego do internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika Ośrodka.

§ 12

1. Osoba odpowiedzialna za dostęp do internetu w Ośrodku w porozumieniu z Dyrektorem Ośrodka zabezpiecza sieć przed niebezpiecznymi treściami, poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania.

2. Wymienione w punkcie 1 oprogramowanie jest aktualizowane w miarę potrzeb – przynajmniej raz w miesiącu.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 13

1. Osobą odpowiedzialną za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Ośrodku jest Pani Katarzyna Jankowska.

2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.

3. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów ochrony małoletnich przeprowadza wśród Personelu Ośrodka, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów- **Załącznik nr 7**. W ankiecie Personel może proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.

4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu.

5. Na podstawie otrzymanego raportu wprowadzane są do Standardów niezbędne zmiany i ogłaszane pracownikom, dzieciom i ich rodzicom/opiekunom.

6. Z każdego zdarzenia wiążącego się z krzywdzeniem Podopiecznego Osoba

odpowiedzialna sporządza Kartę interwencji zgodny z wzorem określonym w Załączniku 3, który przechowywany jest w dokumentacji Ośrodka przez 3 lata.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§ 14

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem 03 marca 2025r.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń lub w innym widocznym miejscu w siedzibie Ośrodka lub poprzez przesłanie tekstu Standardów Personelowi, a rodzicom Podopiecznego drogą elektroniczną, lub zamieszczenie na stronie internetowej Ośrodka.

METRYKA DOKUMENTU

Obowiązuje od:	03.03.2025r.
Data ostatniej zmiany:	03.03.2025r.
Data ostatniego przeglądu:	03.03.2025r.